

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Kouřim, okres Kolín

Tyršova 598, 281 61 Kouřim

Identifikátor školy: 600 044 823

Termín konání inspekce: 13. – 14. říjen 2003

Čj.:	031 143/03-1030
Signatura:	kc1ax105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je od 1. ledna 2003 právním subjektem a hospodaří jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Město Kouřim. Předškolní zařízení s cílovou kapacitou 100 dětí užívá od roku 1979 účelovou budovu. Ve školním roce 2003/2004 je k docházce přihlášeno celkem 73 dětí, z toho pět s nepravidelnou docházkou tj. na pět dní v měsíci. Děti ve věku tři až sedm let jsou rozděleny do tří věkově smíšených tříd. Šesti dětem byla odložena povinná školní docházka.

Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 100 jídel, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

V mateřské škole pracuje včetně ředitelky pět pedagogických pracovníků, které svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Všechny mají v předškolní výchově mnohaletou praxi a působí zde dlouhodobě. Čtyři učitelky jsou zaměstnány na plný a jedna (důchodkyně) na poloviční úvazek. Rozvržení jejich pracovní doby je ve vztahu k zaměření výchovně-vzdělávacího programu a stanovenému dennímu režimu promyšlené a efektivní. Začátek a konec pracovní doby pedagogů zohledňuje nižší počet dětí v ranních a odpoledních hodinách.

Organizační struktura školy je plně funkční. V souladu s požadavky legislativy ředitelka jmenovala svoji zástupkyni. Pravidla chodu zařízení přesně vymezují vnitřní předpisy *Organizační řád*, *Řád školy*, *Provozní řád* a soustava směrnic. Obsah dokumentů jasně definuje kompetence jednotlivých pracovníků, jejich vzájemné vztahy a spolupráci na plnění úkolů organizace. Povinnosti zaměstnanců jsou dále rozpracovány v pracovních náplních. Se všemi dokumenty byly pracovníce prokazatelně seznámeny a jejich znění je zveřejněno. Ustanovení *Řádu školy* jsou z hlediska práv a povinností rodičů vyvážená.

Ředitelka má se všemi zaměstnanci stálý kontakt, upřednostňuje oboustranně otevřenou komunikaci. Předávání zásadních informací prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad je plně funkční. Zápisy, které mají velmi dobrou vypovídací hodnotu, jsou dokladem systematické a promyšlené činnosti v oblasti organizování.

Vedení školy vytváří učitelkám dostatečný prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost a samostatnost. Věnuje pozornost jejich metodickému vedení a objektivnímu hodnocení. Učitelky vzájemně spolupracují a řeší vzniklé problémy. Pro sebevzdělávání mají k dispozici širokou nabídku odborné a metodické literatury. Pravidelnou účastí na vzdělávacích akcích (každá učitelka v průměru čtyřikrát ve školním roce) cíleně prohlubují svoje odborné vědomosti. K přenášení poznatků z dalšího vzdělávání využívají jednání pedagogických rad.

Ředitelka má stanoveny cíle hospitační činnosti, které jsou v souladu se zaměřením školního vzdělávacího programu. Ve školním roce 2002/2003 byla z důvodu přechodu školy do právní subjektivity četnost provedených hospitací nižší. Předložené zápisy vypovídají o snaze analyzovat pedagogický proces, závěry směřují k nápravě zjištěných nedostatků. Průběžné kontroly postihují celou oblast provozu školy. Plnění plánu kontrol je vyznačeno datem.

Pro hodnocení zaměstnanců má ředitelka vytvořena kritéria, která zveřejnila a účinně jich využívá. Z pohospitačních rozhovorů inspektorek s ředitelkou a učitelkami byla evidentní schopnost pedagogů kriticky hodnotit vlastní práci a přijímat hodnocení druhých.

Pohoda mezi personálem se pozitivně odráží v atmosféře školy, která je přátelská a vstřícná.

Vytvořené personální podmínky jsou ve vztahu k naplňování výchovně-vzdělávacího programu hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Dva účelově postavené jednopatrové pavilony mateřské školy jsou v provozu již dvacet pět let. V současnosti využívá škola pro své potřeby tři třídy, zbývající byla pronajata zvláštní škole. V hospodářské části, která spojuje oba pavilony, je umístěna školní jídelna.

Všechny místnosti jsou prostorné, světlé, vytápěné akumulacími kamny. Spolu se sociálním zázemím tvoří funkčně propojený komplex a plně vyhovují počtu zapsaných dětí. Původní zařízení slouží díky trvalé péči zaměstnanců. Nevyhovující je dětský nábytek. Stejná výška stolků a židliček neodpovídá antropometrickým potřebám dětí v heterogenních věkových skupinách. Ze sponzorských darů bylo zařízení tříd doplněno vybavením relaxačních koutků a novými prvky pro tvořivé i námětové hry. Čistota a estetická výzdoba všech prostor školy vytváří pro děti příjemné a podnětné prostředí.

Pečlivě udržovaná a upravená zahrada je vybavena kovovými prolézačkami, třemi pískovišti a dřevěnými prvky. Instalovaný zahradní bazén je v současné době mimo provoz. Terénní úpravy umožňují realizovat i sezónní činnosti.

Vzhledem k počtu dětí a jejich věkovým zvláštnostem je v každé třídě dostatek hraček a pomůcek. Jejich sortiment je průběžně doplňován. Umístění většiny hraček a didaktického materiálu v uzavřených skříňkách není z hlediska spontánního výběru dětí plně podporující. Pianino a dva klávesové nástroje, hifi věž a radiomagnetofony jsou trvale využívány ve výchovně-vzdělávacím procesu stejně jako základní vybavení pro rozvoj pohybových aktivit. Fond dětské literatury tvoří klasické tituly v dostatečném množství. Knihy encyklopedického charakteru jsou zastoupeny minimálně. Původní nabídku odborné a metodické literatury doplňují současné tituly v potřebném množství a rozmanitém spektru.

Ředitelka ve spolupráci s učitelkami plánuje další rozvoj školy v oblasti materiálně-technických podmínek. Tento plán předkládá zřizovateli, ve svých požadavcích respektuje jeho finanční možnosti. Při inovaci vybavení tříd účinně spolupracuje s místními firmami a podnikateli. Všichni zaměstnanci se v rámci svých možností aktivně podílejí na údržbě a úpravě prostředí.

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní výchovně-vzdělávací program „Celý rok si hrajeme, zpíváme a poznáváme“ vychází z požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, navazuje na vlastní dlouhodobý koncepční záměr. Byl projednán na pedagogické radě 28. srpna 2003. Hlavním cílem programu je dovést děti k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální samostatnosti, rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti důležité pro další život i vzdělávání. Dokument vhodně doplňují různé aktivity (dvacet cvičebních lekcí ve sportovní hale, práce se dřevem v dílně, logopedická prevence ve spolupráci s klinickým logopedem, exkurze, divadelní a filmová představení).

Tvorba třídních programů je ve fázi hledání a ověřování cest a prostředků. Učitelky postupně sestavují tematicky propojené činnostně pojaté plány. Zatím mají potřebu vypisovat specifické cíle *Rámcového vzdělávacího programu*, což poněkud narušuje tvorbu projektu. Pro děti s odloženou školní docházkou zpracovaly obsahově kvalitní individuální plány.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolou povinné dokumentace (evidence dětí, personální dokumentace) bylo zjištěno, že je vedena prokazatelným způsobem v předepsaném rozsahu.

Zápisy v *Přehledech výchovné práce* ve všech třídách prokazují naplňování záměrů školního vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je řádně vedena. Dokumentace tříd je dokladem naplňování vzdělávacího programu školy.

Ředitelka fundovaně provádí kontrolu realizace cílů výchovy a vzdělávání. Zpětnou vazbu o bezproblémovém chodu školy a odpovídající kvalitě výchovně-vzdělávací práce získává každodenními orientačními vstupy do tříd. Zaměření hospitační činnosti je stanoveno v souladu se školním vzdělávacím programem, závěry jsou ve vztahu k nápravě zjištěných nedostatků podporující. Zjištění v oblasti průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce potvrzují, že vytvořený způsob kontroly je účinný.

Stanovený režim dne je z hlediska psychohygieny vyvážený. Děti měly dostatečný prostor pro hry i rozvoj přirozeného pohybu. Jejich individuální tempo stolování a potřebu spánku učitelky respektovaly. Zavedený pitný režim nebyl dětmi dostatečně využíván.

Program mimoškolních činností obohacuje běžný chod školy a sbližuje její zaměstnance s rodiči dětí. Zároveň posiluje vztah dětí ke kultuře, sportu a tradicím obce. Tok informací směrem k rodičům je zajištěn nástěnkami, schůzkami a zejména denním stykem uvnitř zařízení.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce byla sledována u čtyř pedagogických pracovníků s požadovanou kvalifikací. V pedagogickém procesu všechny uplatnily nejen své dlouholeté zkušenosti, ale i prvky současných trendů předškolního vzdělávání. Mezi výkony jednotlivých učitelek nebyly výrazné kvalitativní rozdíly.

Spontánní činnosti

Pro realizaci spontánních činností jsou ve všech třídách vytvořeny odpovídající podmínky prostorové i materiální. Děti mají možnost volit hračky dle svého výběru, případně čerpat z nabídky, kterou jim učitelky vytvoří. Z hlediska zájmů a potřeb dětí byly výtvarné, konstruktivní a pohybové aktivity dobře připravené a promyšlené, v jejich průběhu učitelky účinně podporovaly a rozvíjely dětskou představivost a fantazii. Do herních situací vstupovaly citlivě, kladně laděným adresným hodnocením podporovaly zájem a sebejistotu jednotlivců. Celková atmosféra ve všech třídách se vyznačovala tvůrčím zaujetím převážné většiny dětí. Vzájemné vztahy byly budovány na základě respektování a tolerance. Ojedinele byly

zaznamenány drobné konflikty. V průběhu spontánních činností měly děti možnost zvolit si hru, kamaráda a částečně i časovou dotaci. Spontánní aktivity byly ukončeny na vyzvání bez možnosti jiné volby.

Řízené činnosti

Programově řízené činnosti učitelky zařadily již do ranních her. Záměrně vytvářely podmínky pro výtvarné a pracovní aktivity. Děti pracovaly individuálně i ve skupinách. Vstupní motivace byla z hlediska získání zájmu dětí vysoce účinná. Učitelkám se podařilo pomocí průběžné motivace podpořit vnitřní zaujetí dětí a udržet pracovní atmosféru potřebnou k dokončení skupinové práce. Při organizování dalších činností byla zaznamenána tendence manipulativního vedení dětí.

Pohybová cvičení a hudební aktivity zaujaly převážnou většinu dětí, které byly po celý průběh aktivní, spontánně vyjadřovaly radost z pohybu a zpěvu. Uplatněné didaktické postupy vhodně rozvíjely jejich schopnosti a dovednosti.

Sledované poznávací činnosti vycházely z přímých zkušeností dětí. K seznamování s barvami a materiály učitelky využívaly především metod smyslové výchovy a přímé manipulace s předměty ve formě didaktické hry. Ne vždy se jim podařilo dodržet diferenciaci požadavků vzhledem k rozdílným schopnostem i věku dětí ve skupině. Potřebný prostor věnovaly opakování a procvičování nových poznatků, podnětnými dotazy rozvíjely logické myšlení dětí. Prostřednictvím adresného a věcného hodnocení posilovaly jejich sebedůvěru, samostatnost a vzájemný respekt.

Pozitivní vztahy mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem se odrážely v příznivém klimatu tříd. Ojedinelé konfliktní situace ve skupině učitelky řešily profesionálně. Komunikace probíhala nenásilně, pro řečový projev měly děti dostatek časového prostoru. Učitelky důsledně plnily funkci pedagoga, po celou dobu se účastnily činností spolu s dětmi, respektovaly uvolněný režim dne.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu sledovaných pracovních, výtvarných a konstruktivních činností byla prokázána vysoká úroveň jemné motoriky, představivosti a fantazie dětí. Jejich pěvecké dovednosti jsou velmi dobré. Pohybové schopnosti odpovídají u většiny dětí věku. Jednotlivci, kteří mají s koordinací pohybu problémy, jsou učitelkami sledováni.

Sebeobslužné činnosti a dosažený stupeň hygienických návyků jsou v souladu s běžným standardem.

Pro spontánní činnosti velmi dobré úrovně je vytvářen dostatečný časový prostor, hra dětí je rozvíjena a podporována. Velmi dobrá kvalita řízených činností vyplývá z aplikace účinných metod a forem výchovně-vzdělávací práce tj. vyvozování poznatků z přímých zážitků a konkrétní činnosti dětí.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

V průběhu inspekce byla prověřena činnost školní jídelny ve smyslu vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování. Kontrolní zjištění jsou obsahem protokolu č. 031 132/03 – 1030.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině **jsou shodné** se zněním aktuálního rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Kouřim, okres Kolín, vydaná Městem Kouřim 30. října 2002 (bez čj.).
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, vydané KÚ Středočeského kraje dne 21. května 2003 čj. OŠMS/1054/2003/We.
3. Jmenování ředitelky do funkce, vydané Městem Kouřim dne 28. listopadu 2002 bez čj.
4. Jmenování zástupkyně ředitelky, vydané ředitelkou mateřské školy 2. ledna 2003 bez čj.
5. Školní výchovně-vzdělávací program „Celý rok si hrajeme, zpíváme, poznáváme“ platný od 1. září 2003.
6. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2003 (MŠMT) V 1 – 01.
7. Přehledy výchovné práce 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2003/2004.
8. Evidenční listy pro 73 zapsaných dětí.
9. Přehledy o docházce dětí 1., 2. a 3. třídy pro školní rok 2003/2004.
10. Inspekční zpráva čj. 031 19/99 – 1030.
11. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2002/2003, 2003/2004.
12. Zápisy z provozních porad za školní roky 2002/2003, 2003/2004.
13. Hospitační záznamy za školní roky 2002/2003, 2003/2004.
14. Organizační řád, Vnitřní řád, Provozní řád mateřské školy.
15. Personální dokumentace pěti učitelek a dvou provozních pracovníků.
16. Podkladová inspekční dokumentace ze dne 13. října 2003.
17. Hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Mateřská škola má vytvořeny velmi dobré personální podmínky. Kolektiv pedagogických pracovníků si je vědom nezbytnosti soustavného vzdělávání a nutnosti odborného růstu, změny na úseku předškolního vzdělávání přijímá pozitivně. Je otevřený diskusi, hledání a ověřování nových postupů. Organizování provozu školy je promyšlené, z hlediska vedení zaměstnanců systematické a efektivní.

Materiálně-technické podmínky jsou přes zjištěné nedostatky ve vybavení dětským nábytkem funkční, umožňují naplňování výchovně-vzdělávacího programu školy.

Ředitelka má stanoveny priority v oblasti rozvíjení materiálně-technických podmínek, efektivně využívá spolupráce se sponzory k jejich zkvalitňování. Plán rozvoje v této oblasti je zpracován, ale chybí analýza stávající úrovně včetně účinných opatření.

V oblasti výchovy a vzdělávání je dosahováno velmi dobrých výsledků ve výtvarných a pracovních činnostech. Učitelkám se daří vytvářet příznivé podmínky pro pobyt dětí, které jsou v mateřské škole evidentně spokojeny. Vzdělávací program „Celý rok si hrajeme, zpíváme, poznáváme“ doplněný vhodnou nabídkou aktivit má pro jejich osobnostní rozvoj podporující význam.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Anna Doskočilová	A. Doskočilová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaromíra Pechová	J. Pechová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Zdeňka Bláhová

V Kolíně dne 23. října 2003

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. října 2003

Razítko

Ředitelka mateřské školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jitka Jirkovská, ředitelka mateřské školy	J. Jirkovská v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Středočeský inspektorát, Kutnohorská 50, 280 00 Kolín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, Zborovská 11, Praha 5	13. listopadu 2003	165/03-1030
Městský úřad Kouřim	13. listopadu 2003	166/03-1030
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.